

ПРАЦЯ

ОДИНОКА УКРАЇНЬСЬКА ЧАСОПИСЬ У БРАЗИЛІІ
Виходить кожного четверга о 8-ій год. рано.

ВИДАЄ: ВИДАВНИЧА СПІЛКА.

„ПРАЦЯ“

Український просвітно-економічний тижневник у Бразилії.

ПЕРЕДПЛАТА У БРАЗИЛІІ:

Річно 8\$ піврічно 5\$
Для Галичини 2.50 дол.
Для України 36 руб.
Для п. Америки 2.50 дол.
Для Канади 2.50 дол.
Для Аргентини 6 пез.

„PRACIA“

Jornal semanal para os Ukrainos no Brazil.
Publica-se em Prudentopolis às Quintas Feiras.

Дрібні оголошення по 100 рс. від стиха. Більші по 200 рс. За всякі оголошення платять ся з гори.

PRACIA
Prudentopolis —:— Parana

Ми Українці до спону
В нас є сила Козанів!

Не розлучать нас ні море,
Ні межі чужих країв. Гімн ім. Укр.

СКЛАДАЙТЕ ПОЗИЧКУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ОБОРОНИ ДЛЯ ЗДОБУТТЯ І ЗАКРІПЛЕННЯ НЕЗАЛЕЖНОСТІ ГАЛИЦЬКОЇ ДЕРЖАВИ

Українці в Бразилії!

Хто з нас не знає сего, що світова війна наробила много лиха, але найбільше українському народови. Через Галицьку Україну перейшли многі війська, а що они позіставили? Знищенє, тай знищенє. Хлопські ниви знищені, хлопські загороди попалено, а що не знищено, то забрано. Нині вороги наші будують державу свою коштом української праці, а ми досі не маєм нічого.

Наш український нарід в Галичині боресь, старась видобутись з ярма. Не щадив нічого навіть життя.

Українське представництво перенеслось в чужий край, ревно працює, щоб видобути красну долю для всего народу, але і оно слабе.

А тепер скажім, шож ми вчинили для свого краю? Дали якусь лепту і певно що щиро, але сего замало. Нині витягас перший раз правительство свої руки о поміч в хвилі святої боротьби за волю. Покажім, даймо доказ що і ми

любимо рідний край, що ми бажаємо свободи катованій Вітчизні, що ми одной гадки з нашим правительством. Час вигнати Ляхотатар, з нашої землі; час вигнати різунів ляцьких з нашої Батьківщини; час рядити нам самим на нашій рідній землиці.

Се вчинемо, коли прилучимось до позички Національної Оборони. Тому браття комітетові «Українського Дня» гортуйтеся, складайте, закупляйте бонди. Не будьмо і ми послідними! Покажім що хоть ми бідні але в нас серце українське.

Гроші прошу слати на адресу:
DIPLOMATIC REPRESENTATIVE of GALICIA
Financial Department
1901 Columbia Road N. W.
Washington D. C. — AMERICA

Притім прошу слати всякі звіти до Редакції «Праці», щоб помітити. Най знає лютий ворог що і ми не годимось, щоб бути в XX. віці гірш татарським ярмі. Робім скоро, робім щиро, бо відтягати не мож.

Канаді потриває всего около місяця.

Перед приїздом до Канади митрополит, будучи в Голяндії і Бельгії мав понад сорок конференцій в ріжних товариствах, де збирав жертви для сиріт в Галичині і студентів духової семинарії. В Антверпії митрополит захорів на ногу і через те виїзд до Америки був опізнений.

Від часу свого приїзду до Канади митрополит відвідав на сході міста Квебек, Ремускі, Ст. Джон Монтреал, Отава і Торонто.

Ці подорожі Митрополига — се збиранне складок для круглих сиріт українських в Галичині. Збирає жертви лише межі Англіяцями і Французами по церквах в Канаді. З огляду на те, що український нарід в Канаді і Америці вже і так обтяжений датками на поміч рідному краю — митрополит датків межі Українцями не збирає.

Митрополит подорожує в чисто гуманітарних цілях, а не політичних. Крім збирання жертви на сироти українські межі другими народами уникає всякої акції політичної, бо се утруднилоби збиранне жертв для сиріт межі теми

дують, — з великою вдякою її приймають.

Митрополит сказав, що сього річний врожай в Галичині гарний але хліба не стане на виживленне населення, бо на полях все ще стоять рови і не все поле було під засівом.

Митрополит Шептицький ревно опікується военними сиротами. Їх багато, бо аж понад 20 тисяч а з числа того вистарчає помочи всего на 2 тисячі в захистах, яких в Галичині є до 15. А решта? Вони без батька і матері: без ніякої опіки; голодом виморені і неодіті, без ласкавого слова виростають... Сирота — се тіль людського сотворіння, страшним горем пририта, що забула навіть усміхатись. Війна і її наслідки на сироту пригноблюючо і убійчо, що котра із сиріт дістанеться до захисту, то кілька місяців треба часу і матерної опіки, шоби в сироті збудити усміх на лиці. Аби сироту удержати в захисті, треба не більше як вартости 30 долларів на цілий рік. За долара можна виживити сироту через цілий місяць. Неоцінену прислугу для сиріт в Галичині роблять Сестри Служебниці і Сестри Религійні.

Митрополит Шептицький в

відтак оо. Василіян, а опісля Сестри Служебниці.

слабне.
А тепер скажім, шож ми вчинили для свого краю? Дали якусь лепту і певно що щиро, але сего замало. Нині вицягає перший раз правительство свої руки о поміч в хвилі святої боротьби за волю. Покажім, даймо доказ що і ми

Митрополит Шептицький в Канаді.

Часопись «Канадиський Українець» з 31. серпня доносить: В неділю дня 28. серпня, заго-стив до західної Канади митрополит Андрій Шептицький. Високодостойного Гостя витав на стації єпископ Н. Будка. Зі стації митрополит удався до резиденції єпископа, де в каплиці відправив Службу Божу. По Службі Божій митрополит відвідав о. М. Оленьчука, пароха катедральної церкви

В. Злотополець.

Син України.

ІСТОРИЧНА ПОВІСТЬ В ТРЬОХ ЧАСТИНАХ.

(Дальше).

Відчував незримі, кровні звязки з цими завзятими верховинцями. А ті, дізнавши, що Микола Запорожець, мов рідного брата проважали його з полонини до полонини, передаючи там кожного разу під опіку ватагові. І отак по кількох тяжких спустився Микола в Галичину. Тут усей край нагадував недавню війну за визволення. Українська людність Галичини повстала була як один. І Микола зустрічав усюди тільки одну душу, єдине всенародне бажання: битися до загиби з ненавистними Ляхами, за яку будь-яку одвоюватися й піти в триох-сотлітнього поневірення в чужинський ярмі, знову пригорнутися до Матері-України.

І Микола чув од людей, що торік іще облигали Львів україно-московські війська й сам Гетьман був при них. З ненавистю оповідали також усюди, як Московщина зрадила Україну, вивела несподівано з Галичини помічній війська й Хмельницький мусів був теж одійти від Львова.

— Але чому ж це так? Що ж це за гомонський спіланик та Московщина?

Притім прошу слати всякі звіти до Редакції «Праці», щоб помістити. Най знає лютий ворог що і ми не годимось, щоб бути в ХХ. віці гірш татарським ярмі. Робім скоро, робім щиро, бо відтягати не мож.

відтак оо. Василіян, а опісля Сестри Служебниці,

Митрополит замешкав на час побуту у Виннипеґу у в резиденції єпископа Будки.

У Виннипеґу буде лише кілька днів, а в тім часі звидить обох архиєпископів і кількох других особистих приятелів.

У Виннипеґу митрополит дасть духовні вправи для священників західної Канади і буде гостем на раді Сестер Служебниць в Мондер, Алберта, яку скликає єпископ. З Виннипеґу митрополит виїздить до Едмонтону. Побут в

Це добрий союз! З обуренням та ненавистю роспитував Микола в гуртка людей, що зібрався в однім селі біля церкви.

«Та ж бо, чоловіче, Москва не хоче визволення й зеди вня всіх українських земель!» пояснив йому поважний, кременний діл. «Вона боїться єдиної, Великої України. Аджеж Москві легше буде звідти нас пошматувати. Отож і веде тепер проклята півіра переговори з Ляхами, щоб поділити Україну!»

І сумно похнюпила голови вся громада. Що то буде? Що то буде? Журно думало кожне. І шкода стало Миколі бідолашних братів.

— «Не журіться, панове-громадо!» промовив він зі співчуттям. — «Не так буде, як ненажерлива Москва думає, а так як Бог дасть: Він не попустиє хрещених людей поганому Москвинові на поталу! З Турком зєднаємось, а відтячимо проклятій Москві!»

— «Присягаюся вам браття», додав він на відході, «що надіпранські Українці ніколи не забудуть Українців наддістрянських: Галичина й Карпати побачуть іще наші війська. Кровю своєю зєднаємо поматовану ворогами Україну!»

«Амні!» одноголосно промовила вся громада, побожно скидаючи шапки.

Та Микола вже відійшов, простуючи туди, звідки мали прийти поміч та ря-

ми на поміч рідному краю. Митрополит датків межі Українцями не збирає.

Митрополит подорожує в чисто гуманітарних цілях, а не політичних. Крім збирання жертви на сироти українські межі другими народами уникає всякої акції політичної, бо се утруднилоби збиранне жертв для сирит межі тими народами. Взагалі, митрополит всяких політичних акцій скрупульятно уникає, і крім чисто товариських візит інших нема.

Митрополит заявив, що приїхав до Канади одночасно подякувати в імени нещасних галицьких братів наших і сирит всім Українцям Канади за щедру поміч, яку подали старому краєви, а яку обездолені наші брати з великою вдячністю приймали. Поміч ще потрібна і потреба її велика. Люди, котрі не мають даху над головою, живуть в окопах, не мають средств до життя та голо-

гунок поневоленням прикарпатським бра-там...

КОНЕЦЬ ТРЕТЬОЇ ЧАСТИНИ.

ЕПІЛЬОГ.

Лицарі Самостійности.

Що-найменше рік минув з того часу, відколи Микола Наливайко вернувся до Рідної Землі. Ні матері, ні батька не застав він уже живими. Батько Миколи вмер мученицькою смертю. Це сталося якраз на передодні Хмельниччини. Ніколи ще так не знущався чужинець над нашим народом, як того часу. Повстання Острянина було здавлено. Страшні кари впали на борців за самостійність. Не було хати куди б не завігала смерть од мстивої руки гнобителя, бо ж не було родини, яка не дала б борця за визволення й не принесла б кривавої жертви за самостійність Вітчизни. І од невіджалованих утрат смуток узяв одних, безнадія других, інших поняв жах великий.

Чорна, безпросвітня ніч напела над Українською Землею. Повітря було немов насичене випарамми-мрякою з крови мучеників. І та пролита кров кликала до помсти. І її тасмичі відблиски червонястими блискавками прорізували мряку. Незрозумілі для гнобителів, вічували вони Великої Громовиці. І напруженим слухом ловили діти поневоленої землі майбутній

часу і матерної опіки, шоби в сироті збудити усміх на лиці. Аби сироту удержати в захисті, треба не більше як вартости 30 доларів на цілий рік. За долара можна виживити сироту через цілий місяць. Неопінену прислугу для сирит в Галичині роблять Сестри Служебниці і Сестри Василянки.

З Канади митрополит виїде до Злучених Держав, де наміряє бути яких 2 місяці, відвідуючи своїх знайомих. Зі Злучених Держав імовірно виїде до Бразилії й Аргентини.

Митрополит Шептицький по-мимо тяжкої подорожі виглядає здорово. Його незвичайна вічливість вражає кожного, хто мав нагоду чути хотяй слово з його уст. Його невтомна праця для українського народу і дбайливість показують що се Владика не лиш для народа, але і з народом.

грим. А той грим уже справді гуркотів у стенах: то йшов Хмельницький!

Гуркіт Великої Громовиці докотивсь і до родини Наливайків. Втративши синів перебувала вона у великій тузі. Цілими днями не чути було навіть розмови й хата здавалася пустою. А коли наболіло серце сотника вчуло Громовицю, дивне сталося щось із старим вояком. Останнім вогнем спалахнули очі. Підійшов до зброї здобутої кровю покоління і взяв шаблю; блискучим летом кілька разів прорізав повітря. Та незабаром перемогла старість: барвисті смужки попливли перед очима й безсилий опустився на ліжко. Безвладно опали йому руки, з брязкотом покотилися на підлогу смертоносна колісь у сотникових руках зброя й ридання потрясли немичне тіло.

Довго, довго сидів отак старий сотник. Тисячі гадок та дивовижних плянів промайнуло йому в голові. То хотів він, перебравшись за старця, ходити по польських дворах і труїти криниці. То знову прокрастися до порохового льоху ренегата Яреми Вишневецького, кинути туди пекру й ціною життя знищити тисячі гнобителів. І він розтікався гадками, божеволіючи від жадоби помсти, безсилля та гніву. Раптом погляд сотника впав на кобзу. Дивний вогонь заблис у старечих очах. Підвівся, зняв її, змів порох. А за хвилину, в хаті Наливайків, де вже мало не

Польща проклята.

Як Ляхи напали на Львів і зачали різати Жидів, то тамошний рабін прокляв Ляхів і сказав, що кров на них вдімститься і вони не будуть посідати Львова.

Один американський офіцер-летун повірив, що Галичина то польський край і кидав бомби з літака на українських жовнів коло Львова, в часі як Українці з Ляхами вели переговори у Львові в палаті Потоцького при улиці Коперника ч. 15.

На другий рік, дня, 22. падолиста, 1919 р. Ляхи обходили у Львові „свєнто визволеня крулевського мяста Львова“ і сей американський летун кружляв для звеличання паради понад місто Львів.

Але доля хотіла, що його літак займився і впав якраз на палату Потоцького при ул. Коперника ч. 15. Літак згорів; летун забився; палата також значно згоріла.

Так закінчилася перша польська парада у Львові. Щось недобрый знак.

І Вилсон говорив про Польщу. Навіть написав для неї 13-тий пойнт і подоптав для неї засади самоозначення.

А тепер він ходить калікою і глядить на 14 мерців, котрі ходять за ним, а котрі, як жили, називалися 14 пойнтами.

Чи то жидівське прокляття тяжить на Польщі?

Гадаємо, що не тільки жидівське. Бо міліони і міліони Християн так само як і Жиди прокляли Польщу за її звірські злочини.

На Польщі тяжить прокляття міліонів і воно відімститься на ній гірко.

Се, що вона закрала, з боєм шляхотського а злодійського серця, мусить віддати.

Прийде її судний день.

Казав найбільший польський поет Міцкевич, що Польщу виратує число „44“ але другий Білорусин Костюшко (бо Міцкевич і Костюшко були Білорусини), славний польський вождь, як програє війну

польських а 15 тисяч долярів мав при собі Здзіслав Веля, коли вертав о 11 год. в ночі сам один з двірця Рокети до Пуклинець. Певно роздумував про те, що то він собі справить за ті доляри, коли нагло напало на нього 6 бандитів в військових мундурах та зрабувавши всі гроші (понад 30 міліонів марок польських) утікли, що й слід за ними загинув. Зруйнований міліонер доніс про це жандармерії в Мостах Великих. Але шукай вітра в поли.

Шляхецький терор.

Всі косцьоли на занятих Польщею землях вжито для дикої шовіністичної агітації людожерного підюджування проти Литовців, Українців, Німців та Білорусинів, Польські ксьондзи видають летючки в яких звивають польських жовнів до погромів місцевого населення, як елементу ворожого до „польскей жечипосполітей“ (хай трісне!!!). Польські ксьондзи сповняють рівночасно службу платних шпівнів. Польські жандарми бють старих жінок та дітей, коли ті балакають по литовськи. Всіх неподходячих польським розбійникам замикають у Лукшику в тюрмі, то розстрілюють. На скільки нужди та горя мусить зносити народ під окупацією польської буржуазії, то нехай послужить протест самих польських часописів. „Роботнік“ різко протестує проти нечуваних насильств, яких допускається Польща на місцевому населенню Галичини та Волиня. Людність формально тероризують польські жандарми. Власти замикають церкви розкопують цминтарі. Катують за українську мову; мордують українських учителів, дітей батогами згоняють у польські школи.

Скажені кати, не довго вам уже пити невинну кров поневоленого народу! Час пімсти недалекий!

Дике племя.

•В Громаді Вепш живецького по-

щастя“. Ті самі „щасливці“ обернули відтак самовбійця горі спиною в домовині і прибили до дна 10 цалевим цвяхом... „жеби по нощах не ходжів“... Вбили також один цвях в голову.

Голод на Україні.

Голод своєю кісявою рукою зачепив не тільки Московщину, але й частину України. Великий недорід дала Катеринославщина, а особливо її повіти Катеринославський, Новомосковський, Криворожський. В цих повітах випалені спекою яка доходила до 43 степенів тепла та сухими східними вітрами хліб, сінокоси та огороди. Замість 75 пудів врожаю, буде одержано не більше 20—30. На Київщині в повітах Канівським, Таращанським і Білоцерківським урожай знищений жарою і жуками. В областях найбільше пострадавших від неурожаю, населення емігрує в місцевости де є надія розжитися на хліб. З Катеринославщини наприклад рушило на захід біля 100.000 голодуючих.

За одного доляра 3.000 польських марок.

„Дер Морген Журналь“ доносить з Варшави, що самі польські газети вже отверто пишуть, що фінанси польської держави знаходяться в безвихіднім положенню. За одного американського доляра платять тепер 3.000 польських марок. Єсть це наслідок робітничого страйку який ще до тепер триває.

Кажуть, що Литва з Польщею погодились на поділ Литви.

Кажуть, що литовські представники погодились з польськими у справі Вильні. На підставі тої угоди мало би бути Литва, одна зі столицею в Ковні, яка була би самостійною, і друга зі столицею у Вильні, яка була би під наглядом Польщі.

Велика фірма Круппа має свій окремих павільон, в яким виставлено все, що зараз виробляється в її фабриках, від найбільшої гармати до малесенької голки. Ця фірма виставила новий рід сталі, який ніколи не ржавіє а однак має всі прикмети найтвердшої криці; з цієї сталі вироблюють всякі лікарські знаряди а навіть і пльомби до зубів, які є много тревалійші від золотих.

Друга велика сталівня „Дайтше Верке“ таксамо виставила все починаючи від великих кораблів до найдрібніщих знарядів домового вжитку.

Ціни є незвичайно низькі помімо цього, що товар є дуже добрий. Причина цього лежить в тім, що німецьке правительство положило острый заказ на вивіз лихих товарів за границю в тій цілі щоб виминути закидів, що Німеччина засипає світовий ринок дрантем, щоб в цей спосіб пошкодити торгівлі інших держав.

На виставі до цієї пори поробили закупи на великі розміри поверх 200 англійських і 80 американських фірм. Голяндські і скандинавські купці роблять закупи в цілі вивоження німецьких товарів до полудневої Америки і Росії. Зівсім нема купців з Франції по причині політичного напруження і з Польщі, позаяк ця послідна не має за що купувати бо польських марок ніхто не хоче брати.

Поляки про власну поліцію.

„Слово Польське“ з 13. серпня так пише про польську поліцію:

„Державна поліція оплачувана всіма громадянами, замість стежити за порядком, виконанням розпорядків, слідженням за слочинцями, дістає тайні обіжники, щоби доносила, які в її районі розходяться часописи, до яких партій належать громадяне, який процент приклонників мають поодинокі партії. В одному з останніх тайних обіжників приказано поліції стежи-

Прийде її судний день.
Казав найбільший польський поет Міцкевич, що Польщу виратує число „44“. але другий Білорусин Костюшко (бо Міцкевич і Костюшко були Білорусини), славний польський вожд, як програв війну з Росією, сказав пам'ятні слова: „Фініс Польоніє“ (кінець Польщі) отже тепер, коли Міцкевич програє зі своїм пророцтвом, лишається ще друге пророцтво, другого Білорусина, що кінець Польщі.

Може його виконає третій Білорусин, Пилсудський, або як не він то добрі сусіди йому допоможуть.

В кожному разі старе пророцтво Костюшка, прокляття рабіна, і прокляття мільонів ще не передавалось і чекає в недовгому часі свого ченсу.

З МІЛІОНЕРА ЖЕБРАКОМ.

Досить грошей і то не марок

платити невинну кривду народу! Час пімсти недалекий!

Дике племя.

В Громаді Вепш живецького повіту записав 56-літний Мазур Юрас своє майно дочці, а відтак одружився. Молода жінка довідавшись що старий без майна, покинула його, а дочка, яка уже не стояла його ласку, викинула батька з хати. Одчайний Юрас кинувся тоді на дочку, поранив її ножом, а коли на поміч їй прибігла його жінка, убив її тим самим ножом на місці. Відтак вибіг до саду і повісився на ременню. Цікаве для характеристики дикости сучасного мазурського села, що при відчеплюванню дената з гилі, юрба мазурів кинулися на його ремінь і пірвали на шматки які лиш найсильніші з поміж неї понесли до дому „на

ди мало би бути злітвля, одна зі столицю в Ковні, яка була би самостійною, і друга зі столицею у Вильні, яка була би під наглядом Польщі.

Німеччина скоро піднимається.

В Липську 3. вересня зістала відчинена німецька краєва вистава, яку відвиджують денно сотки тисяч народу. Ця вистава коли на ню дивитися як на цілість, дає незбитий доказ, що німецький промисл майже чудом по всіх воєнних потрясеннях зацвів наново. Всякого задивляє виставленне соток нових винаходів, пороблених в Німеччині в часі війни. Головна ціль вистави є доставити самій Німеччині і Європі по дешевих цінах всего, що потрібно для домового вжитку.

дяться часописи, до яких партій належать громадяне, який процент приклонників мають поодинокі партії. В одному з останніх тайних обіжників приказано поліції стежити, що говорять священники на проповідальниці. Ганьба тим, що видають такі прикази. Не є вони кращі від царських оправців і катів“.

З ТАЙНИКІВ ПОЛЬСЬКОЇ ДИПЛОМАТІЇ.

Перед судом варшавського Д. О. Г. станув оноді польський військовий аташе при міністерстві в Римі Мечислав гр. Пініньскі, підполковник уланів і його помічник отаман Ян з Коспельца Поборскі, обжаловані с мальверзації на шкоду польської держави. Поборського засуджено на три місяці арешту. Поборському закидував акт обжа-

сесять літ не чути було навіть гутірки. Розітнулися звуки музики та голос пісні. А коли притягнула незвичайним звуками, підійшла до кімнати стара сотничиха спинившись на порозі, отак і закаменіла з жаху: на постелі, з божевільним огнем у очах сидів сотник, а з уст йому плівла страшна, гнігуча мелодія надлюдської ненависти та помсти...

Дивний кобзарь з'явився наприкінці року 1647. на Клівщині. Мовчазний і суворий простував він до Дніпра йшов сливе віде не спляючи, немов боячись що не вистарчить старечого життя на виконання якогось великого призначення. Удень з'явився на хуторах, уночі по селах. І там, де він проходив, чоловіки, парубки, навіть малі діти — кидали жінок наречених, батьків і в дивній естазі лавами сунули на Низ.

В чім була його сила?

Чи у величній постаті? Чи в печаті стражданья на лиці? Чи в божевільній ненависти до гнобителів?

Але ж коли він перед відходом закидав на плечі кобзу, обпалюючи очима мовчазну, опановану юрбу, — ніхто не міг опертись його поклику.

Напружений замішаний люд ждав лише наказу. Хлібороб одразу ставав воюком, навіть більше того: лицарем і мучеником за визволення.

І кобзарь розумів свою силу.

— »Туди!« владно промовляв він, простягаючи руку на Південь.

Потім проходив через натовп, що з пошаною розступався перед ним, і за хвилину зникав у нічній пітьмі.

І вже пройшов кобзарь усю Клівщину й дійшов до Дніпра. Біля Черкас переправився через Святу Ріку й пішов до Лубень.

Там панував страшний кат-недоляшок — Ярема Вишневецький. З діда й батька Українець, зрікся він для багатства свого народу, за розкоші продав Батьківщину й панував за це на Україні мов король. Як ренегат-відступник, Ярема не міг навіть чути української мови, ненавидів української мови, ненавидів усе, що українське. Палями, шибеницями та вогнем ополячував він рідний народ, мученицькою кровю дусячи душевний вогонь нечистого сумління. І горе тому, хто посмів би в володіннях недоляшка піти проти Польщі! — Одного імя його жахалися малі діти!

Сюди, до найбільш поневоленого люду, прямував таємничий кобзарь...

У Лубнях саме кінчався ярмарок. Позіздившись з найдальших околиць на торг, люде забули здається того часу й про чужинецький гніт, і про ярмо невольництва. Безжурно метушилася барвие-

томінлива юрба. Безупинно сновігали верткі Жидки та безсоромні Цигани, Ревіння худоби, вигуки крамарів та галас юрби змішувалися в один веселий, ярмарковий гамір.

Зненацька серед цього гамору пролунало кілька звуків, наче стогін конання. Пролунало й обірвалось... І раптом все стихло. Всі лица звернулися до кобзаря. А після відчаю греміла вже мов вода на Дніпрових порогах. Всі муки невольництва, всі болі підярменого народу переливалося здавалося кобзарь в цю мелодію.

І молодичі, підперли руками голови, так і закаменіли мов утілесений відчав. Шохмуро дивилися чоловіки. Матері тулили до себе немовлят. Наче згуба якась нависла над безжурним перед хвилиною натовпом.

І незримі звязки були вже межі кобзарем та цими людьми. Він проводив по струнах — і кривавив їм серця. Метиво блискав очима — і вже відблиск цей горів у їхніх зярах. Видно було, як тяжко опадали груди чоловікам, як тягнулося до боку, де мала висіти шабля, парубокство, а діти мов вовченята блискали оченятками.

Ще один акорд-стогін і, мов по осенковому листю, тремтіння пройшло по юрбі. В неї вже не було розбіжності в думках увесь люд мав тепер одну душу, один біль, одну ненависть і одну жагоду — та лопит.

помсти. Рух правди кобзаря — і вони б кинулися на Яремин замок!

Але кобзарь стояв мовчазний, в почуттю своєї безмежної сили обпалюючи юрбу вогнистим зором.

— »Туди!..« тихо і владно вимовив він, вкасувши на низ. І мимохіть всі зорі й думки полинули на Січ. А кобзарь пройшов серед мовчазної юрби, далі й далі простуючи, мов апостол Великої Ненависти. Ніхто не посмів його спинити, ніхто не зважався взяти його в день споміж цієї юрби!

Аж як звечоріло й самотний, битим шляхом, виходив кобзарь із Лубень, мов злодійська ватага, оточило його по ночі хоробре польське військо. Ні хвилювання ні здивування не відбилося на гордім обличчю кобзаря. Високий як дуб, спокійно стояв він межі ворогів.

І того вечора ніхто надісь із стрічних Лубенців не подумав дивлячись збоку що цього величнього діда ведуть до замку на муки, але кожне вважало мабуть озброєне військо за його почет...

— »Хто ти?..« мимохіть здригнувшись, запитав Ярема, віч-на-віч опинившись з кобзарем посеред високої залі.

І випростався старий воюк. Був на цілу голову вищий за Ярему. Гордо глянув на князи згорн немов не Ярема над ним але він над Яремою прийшов робити суд (Далі буде).

ловання, що він найшов собі відомий спосіб „дипломатичного“ заробітку. А саме побирав він від диспозиційного фонду посольства по 500 лірів „на вивяди“, яких очевидно не робив, а гроші прогайнував.

ЗАКРИТТЯ У.Г.К. ЛЯХАМИ.

Староства в Снятині, Рудках, Жовкві і Товмачі завісили діяльність Окружних Українських Громадських Комітетів, цих чисто гуманітарних інституцій, що несли поміч голодуючим, увязненим і полоненим.

ВСЕ КОЛЕ ЇХ ОЧИ!

„Укр. Вістник“ подає в числі з 30. липня вістку про усунення всіх українських написей з дому „Прогресу“ у Львові. Знято їх 29. ц. м. ще перед п'ятою рано при помочи двох американських драбин, запряжених четвернею коней. Нічого казати — обіцяна польська автономія гарно заповідається.

ХОЛЕРА В ОДЕСІ.

У всіх портах Чорного моря холера приняла страшні розміри. Поширенню сприяє цілковитий брак лікарств. В Одесі умирає на холеру від 20 до 30 осіб. Рівночасно в Одесі поширюється епідемія червіного тифу.

МАЛЕНЬКА ЛИТВА ГОДУЄ ВЕЛИКУ РОСІЮ.

Литва вислала 50 вагонів збіжа до Росії, а небаром вишле ще 25 тисяч пудів насіння.

Литовський міністерський кабінет ухвалив кредит 5,000,000 марок на купно поживи для Росії.

Найновіші вісти.

В Австрії тепер не мало клопотів. Угри заміряють відібрати частину, але чи се удасться, то час покаже. Між Віднем, а Будапештом всякий рух вздержаний з причин різних нападів.

В Італії панує цілковитий застій.

Св. О. Венедикт XV видав знова 1 мільон лір на голодних в Росії.

Між Англією і Ірландією борба не устає.

Бразилію много, а лиш 12,252.000 мільрейсів.

З Гоаз доносять, що з причини грипи помер Преосв. Еп. Екк. Прудентіно.

Справді се диво не аби яке. Парана виплатила 2 мільйони проценту від позички. Много еще має платити, але елиб добрий ряд був, то виплатилаб скоро.

Пригадуєсь, щоб замовляти календар „Праці“ на р. 1922.

Пригадуєсь Українцям в Прудентополи, щоб кваліфікувалися. Теперішній час є найдогідніший тому годі знего не скористати. Найне буде ані одного, що має умовини до кваліфікації, щоб не кваліфікувався. Вже час се зрозуміти.

Дня 11 вересня ц. р. відбулися в Унійов да Вікторія збори „Українського організаційного комітету“, котрий уконстатувався під назвою: „Українська Громада в Унійов да Вікторія“. Головою Т-ва вибраний п. Куріца. До виділу увійшли пп. Яворський, Кобилянський, Любий і Мазуришин, до комісії ревізійної увійшли пп. Флисак, Шаравара і Терешка.

Товариство поставило собі за ціль в як найкоротшім часі збудувати Народний Дім котрого пекуча потреба давно вже дається відчувати. Нар. Дім буде осередком суспільного життя місцевих та поблизьких Українців. До тепер зібрано на цю ціль 1900\$ а успіх цей уможливив патріотизм місцевих Українців. Але „Українська Громада в Ун. да Вікторія“ нечисленна і важко буде її власними силами довершити розпочате діло. І тут треба заапелювати до патріотичного почуття наших земляків в Бразилії. Виділ рішив з конечности розпочати збірку на будову Нар. Дому також з інших місцевостях котрі являються найчисленнішими осередками українського життя в Бразилії. Думаємо що бразилійські Українці не відцураються своїх братів з Ун. да Вікторія і допоможуть їм в довершенню так важного для загального українського розвою ді-

способу добитись св. діла. Він іде до команданта військового і просить о дозвіл піти до тої церкви і шукати за св. Тілом. Так тут друга рана у серці. Командант відповів коротко але рішучо, що тут вже були католицькі священники, шукали за мощами, але не найшли. З сеї причини булоб нерозумно братись до поновного шуканя.

О. Демчук ходив вкінці до кількох старших віком людей, котрі могли йому дати якісь пояснення, але дарма. Загальна гадка всіх була, що правдоподібно мощі святі перевезено у глибоку Росію.

О. Демчук зажурений, що по довгій, прикрій дорозі нічого не одержав — зі словами: най дієсь Божа воля — пустився в напрямі залізничої стації, щоб вернути у Галичину. Йому іше раз пригадалась ціла подія: старець — жовнір — церков — трудности в одержанню дозволу їхати до Білої — а тепер мусить без нічого вертати. «Та Бог знає, що робить» — сказав собі побожний чернець. Ось і стація близько — кілька кроків і купить білет — люди вже всідають у вагони. І він приспішує крок, аж тут нагло з противної сторони вулиці чує голос: — Отче, отче, станьте!

Обернувся з цікавості і бачить перед собою старенького чоловіка, котрий питає його:

— Чи не є Ви католицьким священником зі Львова? Чи не шукаєте Ви Н. Н.?

— Так — відповів о. Демчук. Я його найшов, але нічо з того! — і пустився знова в сторону стації, щоб не втратити залізницю.

— Але слухайте, Отче! — кричав старець — та то я той сам есьм, за котрим Ви шукаєте. Та чи не дав вам жовнір один адреси до мене?

Отець Демчук задержався та по короткій розмові пізнав, що у місті Біла живе двох старців, у котрих однакові літа, імена і назвиска.

Урадований о. Демчук йде до команданта військового, оповідає

— Газдинонько, прошу продати мені петрушечки до юшечки.

А господиня відповідає:

— Вибачайте, бабусю, нема на продаж; сього року не удалася петрушка.

— То бувайте здорові! — каже бабуся.

— Та йдіть здорові! — відовідає господиня, — може на другий рік зародиться петрушка, так ласкаво приходіть.

Так приходить бабуся другий раз, а за третим разом говорить:

— Не кажіть так, газдинько, я виджу, що на вашій грядці вироста гарна петрушка.

— Та прошу собі накопати кілько вам треба!

Тоді бабуся копає петрушку паличками, тай каже:

— Най я собі викопаню петрушечки до юшечки, щоби смачна була.

Діти розбігаються, а бабуся доганяє їх. Котру зловить, та дівчина стає бабусею.

3. Перстень

Дівчата сідають рядочком побіч себе, складають руки як до молитви і так тримають на своїх колінах.

Одна дівчина вкладає в руки перстень.

Інша дівчина йде до пекла, і з далека стоїть відверненим лицем і не сміє дивитися, як вкладає вона перстень дівчатам у руки.

Відтак закликає її з пекла шукати перстеня і каже:

„Вийди дівча, з пекла,
Жаба ся упекла.
І печена і варена,
Іще з маслом присмажена.“

Дівчина виходить із пекла, показує пальцем на кожду дівчину і каже:

„Кадуль, кадуль, кадулі!
Де є мої зазулі?
Понад море літали,
Сивим крильцем махали,
Ай вай, наливай,
А ти, дівко, перстень дай!“

На котру дівчину впаде останне слово, то в сеї шукає перстеня.

Дівчина, у котрої знайдено перстень, іде до пекла, а та, що найшла перстень, сідає на її місце, а як не найде перстеня, то вертає

В Австрії тепер не мало клопотів. Угри заміряють відібрати частину, але чи се удасться, то час покаже. Між Віднем, а Будапештом всякий рух вздержаний з причин ріжних нападів.

В Італії панує цілковитий застій.

Св. О. Венедикт XV видав знова 1 мільон лір на голодних в Росії.

Між Англією і Ірляндією борба не устає.

Сам Троцький говорить тепер, що в Росії лихо. Голод пожирає много жертв, та унеможивляє борбу.

Неспокій в Індіях панує дальше.

НА ПОЖИЧКУ

НАЦІОНАЛЬНОЇ ОБОРОНИ ДЛЯ ЗДОБУТТЯ І ЗАКРІПЛЕННЯ НЕЗАЛЕЖНОСТІ ГАЛИЦЬКОЇ УКРАЇНИ

зложили дальше:

Андрій Любачевський 50\$, Іван Онисько 50\$, Ілько Баран 45\$, Петро Комніщкий 50\$, Онуфрій Лапчак 50\$, Одрецкий Козакевич 100\$, Олекса Лупипса 50\$, Пилип Гевчук 50\$.

Хто слідує?

Виказ жертви

бразилійських Українців з Дорізону і околиці на цілі: „Українського Комітету Помочи жертвам війни у Відні“.

Дорізон (місто) 197\$, Тов. ім. Т. Шевченка в Дорізоні 50\$, 1-ша кольонія 41\$400, 2-га кольонія 28\$, 2-й вісинал ліста А. 17\$300 2-й вісинал ліста Б. 29\$500, 2-й вісинал ліста В. 40\$, 4-й вісинал 33\$800, 6-й вісинал 6\$, 7-й вісинал ліста А. 20\$300, 7-й вісинал ліста Б. 6\$600, 8-й вісинал ліста А. 18\$500 8-й вісинал ліста Б. 18\$100, 9-й вісинал ліста А. 10\$100, 9-й вісинал ліста Б. 18\$900, 10-й вісинал 19\$600, 11-й вісинал 2\$600, кольонія Марцеля 7\$, кольонія Завада 16\$300, збірка на весілю у М. Іванишина 7\$700.

Загальна сума: 588\$700
Український Комітет Помочи жертвам війни в Дорізоні.

З Бразилії.

Пишуть часописи, що приєм бельгійського короля не коштував

ба заапелювати до патріотичного почуття наших земляків в Бразилії. Виділ рішив з конечности розпочати збірку на будову Нар. Дому також з інших місцевостях котрі являються найчисленішими осередками українського життя в Бразилії. Думаємо що бразилійські Українці не відцураються своїх братів з Ун. да Вікторія і допоможуть їм в довершенню так важного для загального українського розвою діла.

С. К.

о. Р. Криницький

Як найдено мощі св. Сщм. Йосафата?

(Дальше).

Годі описувати про сі великі, тяжкі труднощі, які натрафив о. Демчук в тім святім ділі. Місто Біла саме тоді було заняте військами австро-німецькими; з цієї причини цілі околиці були тереном війни. Військові власти не хотіли дати дозволу їхати у згадані сторони. По довгих переправах, о. Демчук одержав дозвіл їхати до Варшави. Там австрійський військовий командант позволив поїхати аж до Білої.

По щасливім прибуттю до Білої. о. Демчук сейчас шукає за старцем, котрий мав йому подати точні вказівки, де находились мощі св. Йосафата.

Що трудах находить він вкінці одного старця, а його імя, назви-ско і літа були такими, як жовнір подав у Львові. Сей старець, коли побачив о. Демчука, дуже дивувався, чому за ним шукають. А коли о. Демчук оповів йому о що ходить, він відповів сі сумні слова:

«Отче я ніщо не знаю, я не знаю нічого про мощі св. Йосафата. Пригадую собі, як я був іще хлопцем, що сі мощі спочивали в церкві оо. Василіян. але схизматики їх пізніше десь заховали. Вас Отче мусіли здурити, бо хоч адрес є до мене, то я не бачив жадного жовніра і з таким про щось подібного не говорив.»

О. Демчук зажурений такою оумною відповідію, шукає иншого

— Але слухайте, Отче! — кричав старець — та то я той сам есьм, за котрим Ви шукаєте. Та чи не дав вам жовнір один адреси до мене?

Отець Демчук задержався та по короткій розмові пізнав, що у місті Біла живе двох старців, у котрих однакові літа, імена і назви-ско.

Урадований о. Демчук йде до команданта військового, оповідає йому цілу історію і просить о дозвіл піти до церкви шукати за св. Тілом. Командант дає дозвіл — дає рівночасно жовнірів до помочи і всі під проводом старця йдуть до церкви.

(Далі буде)

ДІТОЧИЙ СВІТ

СІЛЬСЬКІ ДІТОЧІ ЗАБАВИ.

Дівочі забави є: Перстень, петрушка, гриби й інші.

1. Гриби.

Дівчата збираються на гриби. Одна з дівчат є за вовка і ховається за дерево, щоби інші не бачили її.

Дівчата ходять попід сад і ніби шукають та збирають гриби, а при тім співають:

„Ходіть дівки на гриби, бо вже білий
[день, день!]

Ми думали, що се вовк, а то стоїть
[пень, пеня.]

Пішли дівки на гриби, надобали джуса,
Посадили на пенюк, підкрутили вуса.

Ходім, дівки, на гриби, не біймося вовка,
А вовкови корінець, нам буде головка.

Тоді вовк вибігає з укритя, дівчата утікають з криком, а вовк здоганяє їх; котру зловить, та стає вовком.

2. Петрушка.

Дівчата сідають на землі рядочком за петрушку. Одна дівчина є за господиню, а инша за стареньку бабусю. Бабуся підпирається на двох паличках, приходигь до господині, здоровить і каже:

„Кадуль, кадуль, кадуль!
Де є мої зазулі?
Понад море літали,
Сивим крильцем махали,
Ай вай, наливай,
А ти, дівко, перстень дай!“

На котру дівчину впаде останне слово, то в сеї шукає перстень.

Дівчина, у котрої знайдено перстень, іде до пекла, а та, що найшла перстень, сідає на її місце, а як не найде перстень, то вертає знов до пекла.

„Світ Дитини“.

ЩО ТО Є?

- 1) Хто найстарший в селі?
- 2) Хто найвисший в світі?
- 3) Твердо стоїть, легко висить — сам кудлатий, кінець лисий?

Оголошення.

Продається 2 шакрп першої кляси з будинками; є портера, вода коло хати, худоба, коні, кароса і т. д. Від місточка Іраті один кілометр. Голоситись до:

João Pedro Roza.

Iraty

Paraná

ПОТРЕБА РОБІТНИКІВ до рубаня дерева до палива, як і до залізниці і дорментів. Платня: від метра дерева по 1\$500 на місци (у лісі); за дормента по 1\$600 так само на місци. Знаряди робітничі привезти зі собою. Зголошуватись до Петра Новацкого. Nova Galicia — Estado S-ta Catharina.

— Новий лікар у Прудентополи —

Dr. ROMULO CARDILLO

Clinica medica e cirurgica

Лічить недуги мушин і женщин так внутрішні як і зовнішні. Приймає недужих від 8—11 год. рано і від 2—5 по полудни.

Мешкає в ринку, в домі, де мешкав Др. Лінс.

КАВА З ФАБРИКИ

S. JOÃO

— de —

ANTONIO CANDIDO CAVALIM
Iraty — C. № 21 — Paraná

Зайдіть, а там дістанете каву найлучшої сорти, без домішок — ароматичного запаху та і тано, як в жаднім иншим склепі.

Кривава книга.

26)

МАТЕРІАЛИ ДО ПОЛЬСЬКОЇ ІНВАЗІЇ НА УКРАЇНСЬКІ ЗЕМЛІ СХІДНОЇ ГАЛИЧИНИ 1918/1919 РОКУ.

(Дальше.)

Сторожа в бригадках була постійно п'яна. Над мужвою знущалися в немилосерний спосіб. Одного міщанина з Винників закувала сторожа в кайдани за це, що бачило він хотів втікати. Першу ніч перележали ми всі без закриття на підлозі в комнаті без шиб. Мужва 4 дні не дістала жадних харчів, навіть води, та весь час була замкнена до 50 людей в одній келії так, що стояти майже не було місця, не то сидіти або лежати. Свої фізіологічні потреби мусів кожен полагджувати так в цій самій келії. Можна собі уявити який воздух і яка чистість там була. Старшина одержувала на снідання печену замерзлу бульбу, а на обід капусту або й нічого. З людей здирали останнє плаття. Виходили звідтам босі й майже голі. А грабежей допускалися не лише польські рядовики але й люде з університетським освітанням і так дня 19 грудня 1918 на св. Николая явився в моїй келії Др. Онест, суддя, Поляк, з двома жовнярами і велів зняти з мене однострій, нібито, як казав, на приказ «кватермайстра», а коли я протестував проти цього, прискочили до мене жовнярі-легіоністи, здерли однострій, а мені дали якесь старе лахміття. Бачив це хор.

Стефан Голод, з яким опісля зробили це саме. Командантом бригадок був капітан Рудка. Дня 21 грудня додали нам до товариства ще о. Ковалика пароха Скнилова, чет Красноперу і підх. Красноперу. Дня 22 грудня 1918 зігнали 180 людей, трьох старшин, між ними і мене на подвіря і відіслали на станцію.

Нікому не вільно було по дорозі приступити до нас, а одного стрільця, що поважився з ряду говорити зі сестрою, яка йшла побіч хідника, побив польський хорунжий, легіоніст, по лиці, а сестру його казав арештувати. По дорозі від Перемишля сторожа, що нас ескортувала грабіла і забирала все, що лише в кого побачила. Товариша Белебея, який протестував проти цього, легіоністи сильно побили, а потім на станції Рогізно випнули з воза до рову і застрілили двома вистрілами. Ескортуючі польські жовняри поводитися прямо як бандити.

3. Свідок Іван Любачевський, подає що його разом з 70 арештованими Українцями гнали польські міліціанти до Тернополя, де 12, червня 1919 всі ночували на бруку під муром. Там із нього стягнули черевки, плащ, блюзу, штани, в заміну за старе лахміття. Відтак із Тернополя гнали їх далі — разом вже около 250 людей — пішки до Львова. По дорозі били їх нагайками і прикладами крісів. Прозивали, ганьбили штовхали, а коли з голоду і втоми люде падали бо нічого їсти не діставали, то ескортуючі жовніри підганяли їх крісами.

ПОЗІР! — ПОЗІР!
УКРАЇНЦІ В ПРУДЕНТОПОЛІ І ОКОЛИЦЯ!

Теодор Савечка

отворив робітню ковальську. Може кождий дістати з доброї стали фойси, сокири, серпи поодинокі або й тузінами. Коє вози, направляє ушкоджені й виконує взагалі всякі роботи, входячі в обсяг цього фаху. Робота совісна — ціни приступні.

Кождий Українець повинен се вже раз зрозуміти, щоб лиш своїх ремісників підпирати!

Theodor Savetchka
Prudentopolis Paraná

Позір! Українці оселі Прудентопільській!

Заким маєте гадку іти в процес, або до суду то вступіть, та порадьтеся п. В. Лопатюка, всякі записи, розписи, реєстрента, щоб они були добрі, мусять бути добре зроблені. Зробити може найлучше, лиш свій чоловік. Тому ідіть, предловіть своєю українською мовою, а п. Василь Лопатюк залагодить добре, і тай тано.

Др. Мирослав Шеліговский

ЛІКАР І ОПЕРАТОР

CURITYVA

Rua S. Francisco № 25

Бувший асистент клінік європейських.

Лічить після найновішої системи. Виконує всякі операції хірургічні. Посторонних слабих приймає на лічені і побут у своїй клініці. Лічить лучами «Roentgen». Посідає власну лабораторію до оглядин хемічних і мікроскопових, та всяких інших оглядин крови в слабостях внутренних. Порада устно і лисовно. — Мож розмовитись по українськи.

CONSULTORIO
CIRURGICO — MEDICO

Dr. José Mendes de Araújo

Бувший славний асистент великого шпиталю S-ta Casa da Gamboa, Maternidade e Polyclinica do Rio de Janeiro.

Лічить з великим успіхом слабости жіночі і дітей.

Dr. José Queiroz Guimarães

Бувший асистент великого шпиталю S-ta Casa da Gamboa, Maternidade e Polyclinica do Rio de Janeiro.

Лічить успішно слабости нервові, недуги жінки і дітей.

При ліченю недуг крови уживаєсь
914 1 606

В. Кун і Син.

Іпіранга — Гважувіра — Парана

Поручаю мій склеп при фабриці канфляшковых, купую всякі продукти краєві, продаж гуртовна і деталічна.

W. Kuhn & Filho,

Guaçuvíra Paraná

ПЕРША УКРАЇНСЬКА МАЛЯРСЬКО-АРТИСТИЧНА РОБІТНЯ І ШКОЛА

С. ГОРБАЧА.

Виконуютьсь артистично малярські роботи, як маювання декоративні

СКЛЕП
НИКІТИ ДОНЯКА
в місті Іраті

є знаний усім, так в Іраті як і з подальших околиць зі свого великого склепу, який отворив ще в р. 1908 у великій мурованій домі враз з приютом для подорожуючих до Прудентополя і звідтам до Іраті. Кождий, хто заїде у його дім, знайде вигідну обідугу, як також зможе набути у склепі все, що йому потрібне до ужитку домашнього і рільничого.

Купую герву-мате і інші продукти хліборобські.

В разі потреби винаймаєсь власна фіра до Прудентополя і кольній Іраті.

Федір Шнайдер

— в Портон —

подає до відома пп. Кольоністів, що його

ФАБРИКА ОЛІУ

купує насінє лєну і конопель. як також прядиво льняне і конопельне. Одно кильо насінє лєну платить по 400 рейсів; насінє конопель по 500 рейсів. Прядиво чисте 1 кильо 1\$300 і більше.

Пишіть:

Theodor Schneider

Portão Paraná

Або через посередництво Григорія Тадри — Портон.

Dr. José Queiroz Guimarães

Бувший асистент великого шпиталю S-ta Casa da Gamboa, Maternidade e Polyclinica do Rio de Janeiro.

Лічить успішно слабости нервові, недуги жінщин і дітей.

При ліченю недуг крови уживаєсь 914 і 606.

Ціни приступні. В заведеню візита коштує 5\$, в домі слабого 10\$.

Поза містом платиться від години.

GUARAPUAVA, Praça 7 de Setembro

ПЕРША УКРАЇНСЬКА МАЛЯРСЬКО-АРТИСТИЧНА РОБІТНЯ І ШКОЛА

С. ГОРБАЧА.

Виконуються артистично малярські роботи, як мальованне декорації домів, церков і образів нашого стилю і обряду та взагалі всякого рода роботи малярські.

S. HORVATCH

CURITUBA r Barão do Rio Branco 19 c. p. 187.

машинного і рільничого.
Купую герву-мате і інші продукта хліборобські.

В разі потреби винаймаєсь власна фіра до Прудентополя і кольній Іраті.

Пишіть:
Theodor Schneider
Portão Paraná
Або через посередництво Григорія Тадри — Портон.

УКРАЇНСЬКА ТОРГОВЕЛЬНА СПІЛКА

ОДРЕЦЬКИЙ — КОЗАКЕВИЧ

ІРАТІ — ПАРАНА

ПОРУЧАЄМО усім Українцям в Іраті і подальших околиць товари нашого склепу, який є завжди заосмотрений в різнородні фазенди, Seccos e Molhados, залізи, начинє кухонне і прочі знаряди рільничі.

СКУПОВУЄМО ГЕРВУ, ВІСК, МІД, і інші продукта кольонійльні.

Випродаж гуртовна і деталічна.

Для пп. Каросників кукурузи і січки не брак!

ODRECKYI & KOZAKEVYCZ

Iraty — Адреса телеграфічна „Kozak“ — Paraná

BEVAM AS CERVEJAS

da

ATLANTICA

CAIXA POSTAL 246.

TELEPHONE 454.

Allantica Curitiba — Porter Lazilana

ВЖЕ ПРОБУВАЛИСЬТЕ ПРОДУКТА ПИВОВАРНІ АТЛАНТИКИ Т. А. (ул. Ігвассу — Куритиба)???

ПИВА

ЯСНІ: Атлантика, Люзитика, Гамбург, Куритибана, Паранаенсе; ТЕМНІ: Мюнхен, Кульмбах, Демократа, Портер.

НАПИТКИ:

Атланта, Більц, Вода Столова, Женжібре; ГАЗОЗИ: з Цитрини, Абакаші, Мали, Помаранч, Содова воде.

Панове Хлібороби! Купуємо кожду скількість ячменю і платимо найлучші ціни! Роздаємо також насіне ячменю за контрактом і продаємо вибране насіне ячменю.

Сухі дріжджі Атлантики є найлучші і економічні.

Одинокий склад нашої пивоварні у Прудентополи в домі п. М. Козловского.

УКРАЇНСЬКИЙ СКЛЕП

КОСТЯ ОДРЕЦЬКОГО

В АНТОНІЮ РЕВОУСАС — ПАРАНА

Один з найбільших і найстарших склепів у цілім муніципію Іраті

Продаю товари різнородні — яких справді хто забажає — ФАЗЕНДА — ЗЕЛІЗО — ЗНАРЯДИ домашні, кухонні і усе, що потрібне до ужитку домашнього і рільничого.

Напитки різнородні. Скуповую герву.

На складі КАВА — ЦУКОР — усі споживчі товари. Капелюхи — стрільні артикули — окраси зі золота як брошки, перстені, ланцуски до годинників іт.д. Чого Вам треба — купите і будете вдоволені.

Constantino Odreckyí

Antonio Rebouças Paraná

НАЙБІЛЬШИЙ СКЛЕП

ВАСИЛЯ ВОИТОВИЧА

у Прудентополи

Містить усякі найпотрібніші знаряди господарські — рільничі, як також різного рода матерій, від найданших до найдорозших: касеміри, чисто вовняні пали, готові убраня, коפי, полотна, хустки, стязки, капелюхи соломинні нитки до шитя, вишиваня і ручних робіт, зимові шалі, перфуми, перфумоване мило, скло, начинє кухонне, залізо, машини до шитя, порох, шріт, фугети, славна паста «фаворіта», шпурівки, книжки, та прибори шкільні.

Напитки краєві і заграничні.

На складі завжди: хміль, олій до ф. рб., свічки стеаринові, а подостатком муки найліпших марок, соли меленої, грубої і рефінованої столової, нафта, тютюн, риж, цукор, фарина кукурузяна і мандьокова, фасоль, кави пазена і зернятами, чай з Індій.

Скуповую на більшу скалю герву і інші продукта кольонійльні.

Wasilio Woitovycz

Prudentopolis Paraná

Др. Александер Нікольський.

Славний спеціаліст з Європи, теперішній лікар при українськiм шпитали в Прудентополи, поручає всім терплячим Українцям так мущинам, як і жінщинам свої успішні лікарські услуги.

Dr. ALEXANDRE NIKOLSKYI.

Prudentopolis — Paraná.

Години урядові від 9 рано до 9 вечер; від 3 до 5 години пополудни в українськiм шпитали. (Безплатно для бідних).

CASA „DNISTER“

НАЙБІЛЬШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ СКЛЕП В УНІЙОВ ДА ВІКТОРІЯ, КУЧМИ І ДУНЦЯ.

Маємо на складі різнородні товари, як: фазенда, армаріньо — начинє, кухонне, напитки краєві і заграничні, залізо і всякі продукта споживчі. Також виконуємо кравецьку роботу після замовлень.

ЦІНИ НАЙПРИСТУПНІЙШІ.

Українці! Попирайте завжди лиш своїх!

CASA „DNISTER“^{co}
de Kutchma & Dunetz.

Rua Visconde de Nacar — União da Victoria — Paraná.

Печатня со. Василія в Прудентополи.